

Carta a un *millennial*

Benvolgut *millennial*:

Aquest mes, dediquem el Dossier de l'*Informe Mensual* a la teva generació, als nascuts entre el 1981 i el 1995, que heu estat batejats com a *millennials* perquè va arribar a l'edat adulta amb el nou mil·lenni. El nom és el de menys. Coses del màrqueting. És més rellevant el fet que representeu el 20% de la població de la UE (una mica menys a Espanya) i que mai una generació havia estat tan ben formada com la vostra –4 de cada 10 heu completat estudis universitaris. Sou la saba nova per a la nostra economia, per a les nostres empreses.

Com deia, esteu molt formats, però no estic segur que tots hàgiu rebut la millor formació possible. A alguns (molts?) segurament us van ensenyar com a mi i el mateix que a mi, i, la veritat és que els temps han canviat i el mètode d'ensenyament i allò que s'ensenya no ho han fet tant. Sincerament, espero que vagi millor amb la generació que us succeeix. En qualsevol cas, aprendre és una carrera de fons, i espero que, més enllà de coses concretes, t'hagin ensenyat a continuar aprenent i, sobretot, que sentis curiositat per fer-ho. Aprendre coses noves és una addicció molt recomanable.

Entrar al mercat laboral en els últims anys ha estat dur, en especial si vas fer-ho en els pitjors anys de la crisi. A Espanya, la taxa d'atur entre els joves entre 20 i 24 anys va arribar a superar el 50%. Entre els de 25 i 29, el 35%. La situació ha millorat, però les taxes d'atur entre els de la teva generació, properes al 25%, continuen sent inacceptablement altes. A més a més, si ja has trobat una feina, és probable que tinguis un sou baix, inferior potser al que hauries aconseguit fa 10 anys. Pacència, l'experiència històrica suggereix que els efectes de la crisi sobre la teva carrera professional tendiran a diluir-se, si més no parcialment.

Però, a més de demanar-te paciència, mereixes una explicació. Les conseqüències de la crisi al mercat laboral dels més joves han estat més dures a Espanya que en altres països. Un dels motius és que teníem un mercat laboral molt segmentat entre els que els economistes anomenem *insiders* i *outsiders*. Els primers estan molt protegits i és difícil que la seva compensació s'ajusti a la baixa. Els segons tenen contractes temporals o estan aturats. En moments en què una crisi econòmica exigeix grans ajustos de costos a les empreses, els *outsiders* suporten aquests ajustos de forma desproporcionada, ja sigui perquè perden la feina (contractes temporals que no es renoven) o perquè l'ocupació que troben té remuneracions molt més baixes. I els joves que comencen la seva carrera laboral són, per definició, *outsiders*. Veurem què succeeix en la propera crisi, que espero que trigui molts anys a arribar. No estic convençut que, a dia d'avui, hàgim arreglat del tot el problema de la dualitat.

Havent crescut en la revolució digital, hauràs escoltat també que corres el risc que els robots et prenguin la feina. Pot ser. Moltes professions han desaparegut al llarg de la història. Però, en la immensa majoria dels casos, la innovació tecnològica tendeix a reformular professions a mesura que algunes de les tasques es poden automatitzar. No tinguis temptacions de resistir-te als canvis tecnològics. Al capdavall, es tracta del principal motor de les millores en el nivell de vida de la humanitat des de la Primera Revolució Industrial. Al contrari, necessitem que el teu talent serveixi per innovar. Els joves són els grans inventors: de tecnologies, de noves formes de fer les coses, de nous models de negoci...

Sens dubte, les coses t'aniran millor si l'economia marxa bé. Però, sobretot, a l'economia li anirà bé si a tu et marxen bé les coses. Parafraçant la famosa frase de John F. Kennedy, «no et preguntis què pot fer l'economia per tu, millor pregunta't què pots fer tu per l'economia».

Una salutació i molta sort.

Enric Fernández
Economista en cap
31 de març de 2018